

شوراهای حل اختلاف چه نهادهایی می باشند؟

۱- به موجب ماده (۱) آیین نامه ی ماده (۱۳۴) قانون برنامه ی چهارم توسعه و باتوجه به ماده ۱۸۹ قانون برنامه ی سوم توسعه، ضرورت تشکیل شورای حل اختلاف در هر محل، اعم از روستا، بخش، شهر یا محدوده ای از شهر و حوزه ی صلاحیت محلی آن را رئیس حوزه ی قضایی و فرماندار یا مشورت شورای اسلامی شهر یا روستا تعیین می کند. تشکیل شورا، منوط به موافقت رئیس کل دادگستری استان می باشد.

۲- شورا سه نفر عضو دارد. رئیس شورا را قوه ی قضاییه و یک عضو را حسب مورد، شورای شهر یا بخش یا روستای مربوط انتخاب می کند. عضو دیگر که یک معتمد محلی است توسط هیاتی مرکب از رئیس حوزه ی قضایی، فرماندار، فرمانده ی نیروی انتظامی و امام جمعه و در صورت نبودن آن، روحانی برجسته ی محل، تعیین می شود (ماده ۴ آیین نامه). عضویت در شورای حل اختلاف، افتخاری است.

صلاحیت شوراهای حل اختلاف چیست؟

۱- به موجب ماده (۷) آیین نامه ی یادشده، شورای حل اختلاف در تمامی امور مدنی و نیز تمامی امور جزایی که رسیدگی به آن، منوط به شکایت شاکی خصوصی است و با گذشت وی، تعقیب متوقف می شود، می تواند به منظور ایجاد سازش بین طرفین، مذاکره کند.

۲- البته شورا می تواند دعاوی و شکایاتی را نیز حل و فصل کند که عبارتند از: در امور حقوقی- تمامی دعاوی راجع به اموال منقول، دیون، منافع، زیان ناشی از جرم، ضمان قهری در صورتی که خواسته ی دعوا بیش از مبلغ یک میلیون تومان نباشد، دعاوی خلع ید از اموال غیر منقول، تخلیه ی اماکن مسکونی و دعاوی راجع به حقوق ارتفاقی از قبیل حق العبور، حق المجرا، مزاحمت، همچنین ممانعت از حق و تصرف عدوانی در صورتی که اصل مالکیت، محل اختلاف نباشد، التزام به انجام شروط و تعهدات راجع به معاملات و قراردادها در حدود صلاحیت در دعاوی مالی (= یک

میلیون تومان)، مهر و موم، صورت برداری و تحریر ترکه، تأمین و حفظ دلایل و امارات، دعاوی مالی در صورت تراضی کتبی طرفین بدون رعایت حد نصاب (دعاوی بیش از یک میلیون تومان).

۳- صلاحیت شورا در امور کیفری: مراقبت در حفظ آثار جرم و جلوگیری از فرار متهم در جرایم مشهود از طریق اعلام فوری به نزدیک ترین مرجع قضایی یا مأموران انتظامی، رسیدگی به جرایمی که مجازات قانونی آن ها حداکثر تا پانصد هزار تومان جزای نقدی است و یا جمع مجازات قانونی حبس و جزای نقدی پس از تبدیل حبس به جزای نقدی تا پانصد هزار تومان می شود، رسیدگی به جرایمی که مجازات قانونی آن ها کمتر از نودویک روز حبس و یا مجازات تعزیری موضوع تخلفات رانندگی باشد.

رسیدگی و صدور رأی توسط شورای حل اختلاف چگونه می باشد؟

۱- رسیدگی شورا، مستلزم درخواست کتبی و یا شفاهی است که در صورت مجلس

علیرضا اسد پور تهرانی

کارشناس ارشد حقوق عمومی

وکیل دادگستری و مدرس دانشگاه آزاد تایباد

انتخابات با حقوق

نوشته می شود.

۲_ طرفین باید در حوزه شورا ساکن بوده و یا اشتغال به کار داشته باشند و یا هر یک از طرفین بر اقامه ی دعوا، در محل سکونت یا کار طرف مقابل تراضی نمایند.

۳_ در دعاوی راجع به اموال غیرمنقول نیز مال باید در حوزه ی شورا واقع شده باشد، هر چند طرفین، مقیم آن حوزه نباشند. در جرایم، جرم باید در حوزه ی شورا واقع شده باشد.

۴_ رسیدگی شورا، تابع تشریفات قانون آیین دادرسی (مدنی یا کیفری) نمی باشد و طرح شکایت یا دعوا، اعتراض و تجدید نظر خواهی و اجرای آراء، در هر مرحله، مجانی است.

۵_ در صورت حصول سازش، موضوع سازش و شرایط آن در صورت مجلس نوشته شده و به امضای اعضای شورا و طرفین پرونده می رسد و مفاد آن نسبت به طرفین و وارثان و قائم مقامان قانونی آن ها، نافذ و معتبر است و در صورت لزوم، همانند احکام دادگاه های دادگستری اجرا می شود.

۶_ در سایر موارد، شورا طبق نظر اکثریت، رأی خود را به صورت کتبی، مستدل و مستند صادر می نماید که نباید مغایر با قوانین موجد حق باشد، که اگر با قوانین مذکور مغایر باشد، اعتبار ندارد.

آرای شورای حل اختلاف چگونه اجرا می شود؟

۱_ آرای شورا نزد مشاور فرستاده می شود. مشاور از بین قضات شاغل یا بازنشسته یا مستعفی یا وکلای دادگستری و غیره توسط قوه ی قضاییه انتخاب می شود.

۲_ هرگاه تصمیم شورا، از نظر مشاور صحیح باشد، اجرای آن را در امور مدنی، ظرف پنج روز به متصدی دفتر دادگاه محل یا دبیرخانه ی محل یا دبیرخانه ی شورا

ابلاغ می کند.

۳_ در امور مدنی، اگر محکوم علیه با ابلاغ اخطار اجرایی که به درخواست ذی نفع و به دستور رئیس شورا صادر می شود، رأی را اجرا ننماید، پرونده جهت اقدام قانونی برای اجرای حکم به اجرای احکام دادگاه یا دادگستری محل تحویل می شود.

۴_ در صورتی که پرونده به اجرای احکام فرستاده شود، حکم برابر قانون اجرای احکام مدنی باید اجرا شود و از جمله مستلزم صدور اجراییه است.

نام دادگاه های موجود در دادگستری ایران چه می باشند؟

۱_ مراجع (دادگاه های) فعلی در نظام دادگستری ایران شامل: دادگاه عمومی حقوقی، دادگاه عمومی جزایی، دادگاه تجدیدنظر، دادگاه خانواده، دیوان عدالت اداری، دادگاه عالی انتظامی قضات، دادگاه انقلاب، و دیوان عالی کشور می باشد.

۲_ علاوه بر دادگاه های هشت گانه ی فوق از دادرسیها و دادگاه های نظامی و دادگاه ویژه ی روحانیت می توان نام برد.

۳_ دادگاه عمومی حقوقی، دادگاه عمومی جزایی، دادگاه خانواده، دادگاه تجدیدنظر، دادگاه انقلاب و دیوان عالی کشور از جمله مراجعی هستند که باید تشریفات قانون آیین دادرسی مدنی و آیین دادرسی کیفری را رعایت کنند.

رسیدگی شورا،

تابع تشریفات قانون آیین

دادرسی (مدنی یا کیفری)

نمی باشد و طرح

شکایت یا دعوا، اعتراض و

تجدید نظر خواهی

و اجرای آراء، در هر مرحله،

مجانی است.

۴_ دیوان عدالت اداری، دادرسیها و دادگاههای نظامی و دادگاه ویژه ی روحانیت، هر کدام به طور جداگانه دارای آیین دادرسی می باشند.

انواع دفاتر موجود در دادگاه ها کدام هستند؟

۱_ دفتر ثبت دادخواست.
۲_ دفتر اوقات: دفتری است که وقت های رسیدگی به پرونده ها در آن درج می شود و ضمن ذکر موضوع پرونده اوقات رسیدگی عادی، احتیاطی و فوق العاده نیز تعیین می گردد.

۳_ دفتر ثبت دادنامه.

۴_ دفتر اندیکاتور: دفتری است که مکاتبه های اداری با سایر مراجع و نامه های رسیده در آن ثبت می شود.

۵_ دفتر ثبت لوایح: دفتری است که نامه ها و لوایح طرفین دعوا، و کیل یا وکلای طرفین یا کارشناس در آن ثبت می شود.

چه نوع دعاوی، دعاوی مالی تلقی می شوند؟

- ۱_ مطالبه ی خسارت به طور کلی؛
- ۲_ الزام به تنظیم سند رسمی ملک غیر منقول؛
- ۳_ الزام به تنظیم سند خودرو، تلفن و از این قبیل؛
- ۴_ مطالبه ی وجه اسناد تجاری (چک، سفته، برات و غیره)؛
- ۵_ ابطال سند رسمی مالکیت؛
- ۶_ ابطال اسناد عادی انتقال ملک (قولنامه)؛
- ۷_ ابطال سهام شرکت؛
- ۸_ الزام به انتقال سهام شرکت؛
- ۹_ استرداد اموال منقول؛
- ۱۰_ دادخواست ضرر و زیان ناشی از جرم؛
- ۱۱_ مطالبه ی سهم الشرکه؛
- ۱۲_ مطالبه ی بهای زمین تملیکی توسط دولت؛
- ۱۳_ دعاوی راجع به حقوق مالی (حق شفعه، حق فسخ، ابطال معامله و بی اعتباری سند)؛
- ۱۴_ مطالبه ی ثمن معامله؛
- ۱۵_ اثبات اقاله (تفاسخ، فسخ توافقی)؛
- ۱۶_ استرداد مبیع و ثمن؛
- ۱۷_ مطالبه ی وجه التزام مذکور در قرارداد؛
- ۱۸_ الزام شرکت بیمه به

اصولاً به چهار شکل می توان وکالت شفص دیگر (ا برعهده گرفت:

الف) وکالت قرار دادی؛

ب) وکالت تسخیری؛

پ) وکالت معاضدتی

ت) وکالت اتفاقی؛

ث) وکالت تبرعی.

رواهمیت دارد که این موضوع، مبنایی برای دریافت هزینه ی دادرسی، قابل تجدیدنظر بودن یا نبودن پرونده و نیز فرجام پذیری یا فرجام ناپذیری دعوا می باشد.

۴- باید توجه داشت که علاوه بر موارد فوق الذکر، دعاوی مالی و غیرمالی دیگری در امور حسبی، خانواده، ثبت احوال و نیز موجر و مستأجر وجود دارد.

وکیل تسخیری و وکیل معاضدتی

یعنی چه؟

اصولاً به چهار شکل می توان وکالت شخص دیگر را برعهده گرفت:

الف) وکالت قرار دادی؛ ب) وکالت تسخیری؛ پ) وکالت معاضدتی؛ ت) وکالت اتفاقی؛ ث) وکالت تبرعی.

● وکالت قراردادی، نوعی از وکالت است که وکیل توسط خود موکل برگزیده می شود و معمولاً برای انجام امور موکل، حق الوکاله به وکیل پرداخت می شود.

● وکالت تسخیری، نوعی از وکالت است که به وسیله ی دادگاه در امور کیفری برای دفاع از متهمی که امکان پرداخت حق الوکاله ی وکیل را ندارد، وکیل تعیین می شود.

● وکالت معاضدتی، نوعی از وکالت است که از سوی کانون وکلای در امور حقوقی برای کسانی که توانایی پرداخت حق الوکاله ی وکیل را ندارند، وکیل معرفی می شود.

● وکالت اتفاقی (موردی)، اگر شخصی دارای آگاهی های کافی برای انجام وکالت باشد ولی شغل وی، وکالت رسمی دادگستری نباشد، می تواند با ارائه ی درخواست به کانون وکلای و طی تشریفات اداری برای خویشاوندان نزدیک خود به صورت محدود (در سال سه نوبت) به انجام وکالت بپردازد.

● وکالت تبرعی (رایگان، مجانی)، وکیل مبلغی به عنوان حق الوکاله یا حق الزحمه دریافت نمی کند.

پرداخت غرامت؛ ۱۹- انحلال شرکت بازرگانی؛ ۲۰- بطلان شرکت به دلیل فقدان شرایط انعقاد عقد؛ ۲۱- خلع بد؛ ۲۲- مطالبه ی خسارت ناشی از نشست چاه و ترکیدن لوله ی آب یا فاضلاب؛ ۲۳- مطالبه ی هزینه ی دادرسی و حق الوکاله؛ ۲۴- دعاوی مربوط به حق تألیف، تصنیف و حق اختراع؛ ۲۵- ابطال سند در وجه حامل به علت مفقود شدن سند یا سرقت؛ ۲۶- دعاوی مالکیت؛ ۲۷- دعاوی افراز، تقسیم و فروش اموال مشاع در صورت اختلاف در مالکیت؛ ۲۸- ابطال صور تجلسه ی افراز در صورت اختلاف در مالکیت؛ ۲۹- دعاوی بطلان تقسیم مال مشاع در صورت اختلاف در مالکیت؛ ۳۰- استرداد لاشه ی چک، سفته و برات؛ ۳۱- درخواست صلح و سازش در امور مالی؛ ۳۲- دعاوی مطالبه ی دیه به طرفیت وارث قاتل غیر عمد؛ ۳۳- دعاوی ابطال اجاره نامه ی ملک مزروعی؛ ۳۴- اعتراض به عملیات اجرایی راجع به توقیف ملک.

چه نوع دعاوی، دعاوی غیر مالی می باشند؟

۱- ابطال عملیات اجرایی اسناد غیرمالی (تخلیه و غیره)؛ ۲- تعیین داور؛ ۳- دعاوی ثبت علایم تجاری و اختراع؛ ۴- تأمین خواسته؛ ۵- دستور موقت؛ ۶- تقاضای اجرائیه برای رأی داور؛ ۷- حکم فروش مال غیر منقول؛ ۸- تصرف عدوانی؛ ۹- ممانعت از حق؛ ۱۰- مزاحمت از حق؛ ۱۱- عزل وکیل؛ ۱۲- تفکیک ملک و فک رهن؛ ۱۳- افراز در صورتی که مالکیت مورد اختلاف نباشد؛ ۱۴- صدور اجرائیه برای رأی هیأت تشخیص قانون کار؛ ۱۵- دعاوی ورشکستگی؛ ۱۶- دعاوی انحلال شرکت؛ ۱۷- تعیین مدیر تصفیه؛ ۱۸- تصحیح نام در مدرک تحصیلی؛ ۱۹- تنفیذ صلح نامه ی عادی؛ ۲۰- اعتراض به رأی هیأت عالی نظام

پزشکی؛ ۲۱- دعاوی ابطال پروانه ی حفر چاه؛ ۲۲- تأیید قولنامه؛ ۲۳- انسداد چاه و آب؛ ۲۴- ابطال عملیات فروش مال مشاع به شرط عدم اختلاف در مالکیت؛ ۲۵- دعاوی جعل و تزویر در اسناد؛ ۲۶- ابطال سند وکالت؛ ۲۷- دعاوی اعاده اعتبار ورشکسته؛ ۲۸- استرداد عین چک و اوراق بهادار؛ ۲۹- دعاوی اعسار؛ ۳۰- تشخیص صحت تاریخ معامله؛ ۳۱- ابطال یا تنفیذ وصیت یا وصیت نامه؛ ۳۲- اثبات یا نفی ولد؛ ۳۳- اثبات یا نفی تابعیت؛ ۳۴- اثبات عدم تعلق شناسنامه یا ابطال شناسنامه واز این قبیل؛ ۳۵- تغییر نام خانوادگی.

چگونه می توان دعاوی مالی را از دعاوی غیر مالی شناسایی کرد؟

۱- اصولاً تشخیص دعاوی از جنبه ی مالی یا غیرمالی بودن آن در دادگاه ها، به دلیل وجود نداشتن تعریفی قانونی و جامع مشکل است و شناخت مصادیق آن همواره باعث اختلاف نظر می باشد و به همین علت در برخی موارد، هیأت عمومی دیوان عالی کشور، اقدام به صدور رأی وحدت رویه نموده است.

۲- تشخیص دعاوی مالی از غیرمالی با مدیر دفتر دادگاه می باشد و قاضی دادگاه نیز می تواند در این مورد نظر دهد.

۳- تشخیص دعاوی مالی از غیرمالی از آن

افقی:

- ۱_ متقاضیان پروانه وکالت باید ابتدا این دوره سخت راطی نمایند.
- ۲_ در اصطلاح حقوق به مدتی گفته می شود که پس از انقضای آن دعوا یا شکایت پذیرفته و استماع نمی شود _ یک طرف عقد اجاره در اجاره اشخاص.
- ۳_ خاطره _ فارسی قدیمی _ دیدگاهها و نظرات
- ۴_ بند _ از فروض سهم الارث _ در مال الشرکه سهم است.
- ۵_ پیرو دین یهود است _ ویران شده.
- ۶_ حالت کسی است که توانایی پرداخت دین خویش را ندارد _ رطوبت.
- ۷_ نیکی _ پاسداری.
- ۸_ شهری قدیمی در خراسان قدیم _ از موارد انحلال عقد نکاح _ یار امین.
- ۹_ تادیه دین _ چرایی _ از عقود لازم و پر کاربرد.
- ۱۰_ رباینده _ همایون در هم ریخته.
- ۱۱_ قصد و اراده _ یکی از دو بال فرشته عدالت _ شمار و ردیف.
- ۱۲_ اولین عدد سه رقمی _ از انواع خیارات _ ویتامین جدولی.
- ۱۳_ مدرک مثبت ادعا _ اعم از حکم و قرار است _ پهلوان.

عمودی

- ۱_ از مراجع اداری و قضایی موجود در شهرداری که به اختلافات بین مردم و شهرداری رسیدگی می کند.
- ۲_ قصد و میل _ مقابل تنفیذ _ الگو.
- ۳_ آب جاری _ نام دیگر پروتست است که در رابطه با سفته و برات بیشتر به کار می رود.
- ۴_ واحد سطح _ خواهان _ خنغ بی پایان.
- ۵_ عوضی که کارگر از کارفرما دریافت می کند _ آسانی _ منسوب به علی(ع).
- ۶_ مورث در هم و برهم _ بدهکار به او مدیون است.
- ۷_ از بین رفته _ وفات _ چین و چروک پوست.
- ۸_ پول ژاپنی _ علامت مفعول _ لغو شده.
- ۹_ خرید کالا و خدمات از طریق اعلان عمومی.
- ۱۰_ به قاضی در کشف واقع و صحت و سقم چیزی کمک می کند _ نفرین کننده.
- ۱۱_ عقدی است معوض که مالکیت در منافع را به همراه دارد _ اعتقاد به یگانگی خداوند.
- ۱۲_ قدم یک پا _ وسیله جایگزین _ نکول کننده برات.
- ۱۳_ فشردگی _ اتحادیه سراسری کانون های وکلای دادگستری ایران.

برنده جدول شماره ۱۵: آقای جعفر صفی آریان

	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	ق	ا	ن	و	ن	ح	م	و	ر	ا	ب	ی	*
۲	ت	ح	ج	ی	ر	*	د	د	*	ر	ش	و	ه
۳	ل	ا	و	*	خ	ل	ع	*	ن	ش	ا	ن	ی
۴	ع	ل	ی	ت	*	و	ی	ز	ا	*	ر	ی	س
۵	م	ه	*	ا	ر	ث	*	و	ن	*	ن	س	ن
۶	د	ه	*	ب	ه	*	ک	ج	*	م	*	ف	ر
۷	*	ا	ن	ع	ا	م	*	*	د	ا	د	*	ی
۸	ن	ع	د	ی	*	س	ه	ا	م	*	ی	ک	*
۹	ک	س	و	ن	*	*	ا	م	ا	ر	*	ا	
۱۰	د	ا	*	*	ب	ا	و	ر	*	و	*	ر	ب
۱۱	ی	ر	ه	*	ر	ب	ا	*	*	س	ر	ق	ن
۱۲	*	*	ن	ب	ا	ی	ن	*	س	پ	ه	ب	د
۱۳	ش	ر	ک	ت	ت	ض	ا	م	ن	ی	*	ی	ا

باسخ جدول شماره ۱۵

تنظیم کننده: آقای حمید صباح مشهدی

	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱													
۲					*								
۳		*				*				*			
۴					*				*		*		
۵					*	*	*						
۶	*		*		*							*	
۷		*						*				*	
۸				*				*	*				
۹		*				*				*			
۱۰							*					*	
۱۱					*					*			
۱۲		*									*		
۱۳	*		*	*				*					

جدول شماره ۱۶